

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 2056-02-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 73018-01-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

לפני כבוד השופטת רננה גלפז מוקדי

1. מרדכי כהן	מבקשים בה"פ 2056-02-19
2. יהודית כהן	
3. גיא כהן	מבקשים בה"פ 73018-01-19
4. אורית כהן	

נגד

1. אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים	משיבים
2. רשות מקרקעי ישראל (נמחקה)	

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

לפני שתי תביעות לסעד הצהרתי.

ארבעת המבקשים, הורים, בנם וכלתם, תושבי המושב אמירים (להלן: "אמירים" או "המושב") וחברים באגודה השיתופית היא המשיבה 1 (להלן: גם "האגודה") עתרו למתן סעד הצהרתי בדמות צו עשה המורה על הפסקת חברותם באגודה השיתופית, מושב עובדים, תוך שמירה על זכויותיהם הקנייניות וזאת החל מיום 3.3.15 לגבי המבקשים 1-2 והחל מיום 22.3.15 לגבי המבקשים 3-4. בהחלטה מיום 24.6.19 הוריתי על איחוד הדיון בשתי התובענות. כמו כן, בהחלטה מיום 26.5.19 הוריתי על מחיקת המשיבה 2 (להלן: "רמ"י") תוך שהובהר, בסעיף 7 לאותה החלטה, ולמעלה מן הצורך, כי המבקשים רשאים כמובן לעשות שימוש בתקנות סדר הדין האזרחי לצורך קבלת המידע ו/או המסמכים הדרושים להם מרמ"י, אם דרוש הדבר להוכחת טענותיהם בהליך.

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

הצדדים וטענותיהם

1

2

3 1. מרדכי ויהודית כהן, המבקשים 1-2 (להלן גם: "מרדכי" ו"יהודית"), מנהלים אורח חיים
4 צמחוני, התקבלו לחברות במושב בשנת 1966 והם בעלי זכויות בנחלה 82.
5 גיא ואורית כהן, מבקשים 3-4 (להלן גם: "גיא" ו"אורית"), רכשו זכויות במגרש 201
6 במושב במעמד של חוכרים, אף הם מנהלים אורח חיים צמחוני והם התקבלו לחברות
7 באגודה השיתופית בחודש מרץ 1999. גיא הוא בנם של מרדכי ויהודית.

8

9 2. המשיבה 1 "אמירים – מושב עובדים של צמחונים וטבעונים להתיישבות חקלאית שיתופית
10 בע"מ" התאגדה ונרשמה אצל רשם האגודות השיתופיות בחודש מאי 1959.
11 במושב אין הרחבה קהילתית ואין אגודה שיתופית נוספת כלשהי זולת אגודת אמירים
12 כאמור, בה חברים הן חוכרים בחכירה ישירה מול רמ"י דוגמת המבקשים 3-4, הן חוכרים
13 בחכירה עקיפה מול האגודה דוגמת המבקשים 1-2, כך על פי תקנון האגודה ועוד ארחיב
14 בכך בהמשך.

15

16

טענות המבקשים

17

18 3. לטענת מרדכי ויהודית, הם גידלו את ילדיהם, בהם גם את גיא, על אותם ערכי יסוד עליהם
19 הושתת המושב: ערכים של צמחונות ושמירה על הטבע והמערכת האקולוגית. מנגד,
20 טוענים הם כי ברבות השנים, המושב אינו אוכף עוד את קיומו של אורח חיים צמחוני
21 בכללותו עד כדי כך שבשטחי המשבצת אשר הוקצו למושב לצורך גידולי שדה, רועות פרות
22 המיועדות למאכל, זאת לאחר שרוב החקלאים, זולת מרדכי, נטשו את השדות ואינם
23 מעבדים אותם עוד. לטענתם, שינה המושב את פניו וכיום גרים בו אנשים רבים אשר כלל
24 אינם דוגלים באורח החיים הצמחוני או הטבעוני ומכאן גם העדר אכיפה בנושא.
25 לשני זוגות המבקשים טענות משותפות וטענה נוספת הנוגעת לזוג אורית וגיא בלבד.

26

27 4. ראשית, טוענים המבקשים כולם, כי בוטלה חובתם של בעלי נחלות להתאגד לצורך שמירה
28 על זכויותיהם הקנייניות בנחלה וכיום יש לאפשר להם, כפי שהם מבקשים, להמשיך
29 ולהחזיק בנחלה מבלי להיות חברים באגודה השיתופית. בעניין זה מסתמכים המבקשים
30 על בג"צ 6331/00 דרורי נ' מועצת מקרקעי ישראל (30.11.05) ועל החלטת מועצת מקרקעי
31 ישראל שמספרה 1311 מיום 31.12.13 לפיה גם אם פסקה חברותו של חוכר, הוא רשאי
32 להמשיך ולהחזיק בנחלה, בתנאי שיחתום על חוזה לקבלת שירותים מן האגודה.

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1
- 2 5. שנית, טוענים הם כאמור, כי המושב אינו אוכף את אורח החיים הצמחוני, זאת בניגוד
- 3 למתחייב מתקנון האגודה אשר שמה לה למטרה לחנך ולקדם את דור ההמשך על פי ערכי
- 4 הצמחונות והטבעונות. מכאן, המושב בעצמו אינו פועל לצורך שמירת אופיו הייחודי הנטען
- 5 ועל כך, לטענת המבקשים, מצביעים מקרי אכילת בשר שאירעו במושב, אשר אינם
- 6 מטופלים כלל וכלל על ידי ועד המושב. למעשה, לטענת המבקשים, "אופיו המיוחד" של
- 7 המושב מסתכם בכך שבמכולת המושב לא נמכרים מוצרי בשר ודגים. מכאן, אין הצדקה
- 8 לחייבם בחברות באגודה לשם שמירה על צביונו של המושב, אשר כאמור, אבד זה מכבר.
- 9
- 10 6. המבקשים מוסיפים וטוענים כי ישנן חלופות המיועדות לשמירה על אופיו של המושב ואין
- 11 צורך לעשות שימוש בכלי הקיצוני של אכיפת חברות באגודה שיתופית. הם מפנים בעניין
- 12 זה לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (ת"א (מח' נצרת) 5719-09-14 **משעלי נ'**
- 13 **קיבוץ שריד** (26.2.16)) ולפתרון שניתן בו בדמות ועד מקומי לצורך ניהול הישוב והבטחת
- 14 צביונו. פתרון אחר שהציעו המבקשים, הוא להוסיף סעיף השומר על צביון המושב במסגרת
- 15 הסכם החכירה עם רשות מקרקעי ישראל.
- 16
- 17 7. טיעון המתייחס לגיא ואורית, מתבסס על כך שבניגוד למרדכי ויהודית שהם בעלי זכויות
- 18 קנייניות בנחלה, הרי שלגיא ואורית אין זכויות בנחלה, אלא במגרש אשר ממוקם באזור
- 19 אשר נבנו בו בתיהם של בנים ממשיכים.
- 20 גיא ואורית טוענים כי בשנת 1997 החליטה האגודה להקצות 87 מגרשים להתיישבותם של
- 21 בנים ממשיכים בדרך של חכירה ישירה (הסכם חכירה שיחתם ישירות בין הבנים
- 22 הממשיכים לרמ"י) כאשר בשנת 1998 אישרה האגודה הקצאת מגרש למגורים לטובת גיא
- 23 ואורית.
- 24 ביום 4.3.1999 נחתם הסכם להסדרת קליטתם של גיא ואורית במושב וביום 10.5.04 נחתם
- 25 הסכם חכירה בין גיא ואורית לרמ"י. החוזים הללו מהווים את הבסיס הסכמי המחייב את
- 26 המושב ואת גיא ואורית. כל סטייה מהוראות ההסכם עולה כדי הפרתו.
- 27 גיא ואורית טוענים כי מאחר שאין להם נחלה במושב, הם אינם יכולים להיות חברים
- 28 באגודה השיתופית ומלכתחילה, לא ניתן היה לקבלם כחברים באגודה.
- 29
- 30 8. טענה נוספת אשר ביקשו גיא ואורית להעלות במהלך שמיעת הראיות בתיק, היא כי במעמד
- 31 החתימה על הסכם החכירה, הוסתר מהם מידע רלוונטי לפיו המגרש אינו נמנה עוד על
- 32 שטח המשבצת אשר הוקצה למושב והפנו לסעיף 32 בהסכם המשבצת המשולש שנחתם
- 33 בין המושב, רמ"י והסוכנות היהודית ביום 26.12.96 (ת/3).

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 משמעות הדבר לשיטתם, היא כי משעה שהמגרש אינו נמנה על שטח המשבצת שהוקצה
2 על ידי רמ"י למושב, אזי הם אינם נמנים על רשימת החברים באגודה החקלאית אשר
3 מנהלת את שטח המשבצת, זאת ועוד, לאגודה אין סמכות על נכסים שאינם מצויים בתחום
4 המשבצת אשר הוקצה לה. שעה שנחתם הסכם חכירה ישיר בין גיא ואורית לבין רמ"י,
5 הנכס נגרע ממשבצת הקרקע אשר יוחדה למושב ומעמדו של הנכס אינו זהה לזה של נחלה
6 המצויה בשטח המשבצת של המושב.
7
8 טענה זו הועלתה רק במהלך שמיעת הראיות בתיק, כאשר המשיבה התנגדה בטענה כי
9 המדובר בהרחבת חזית. הטענה התקבלה ולא הותר להמשיך ולחקור בעניין זה.
10 עסקין בטענה אשר לא הועלתה במסגרת המרצת הפתיחה, לא צורפו להמרצת הפתיחה
11 הראיות הדרושות להוכחתה וגם לא התבקש, בשום שלב, לתקן את המרצת הפתיחה. מעבר
12 לכך שעסקין בהליך שבו אמור המבקש, עם פתיחת ההליך, להציג את מכלול הראיות
13 המבססות את טענותיו, אזי בענייננו, גם לא ניתן לקבל את הטענה כי המידע לא היה
14 ברשותם של המבקשים או כי לא יכולים היו לגלותו במועד, זאת במיוחד שעה שמרדכי
15 העיד, כפי שעוד ארחיב בהמשך, בדבר היותו מיוזמי מהלך ההרחבה לבנים בהיותו חבר
16 ועד וגם גיא בעצמו, בהמשך, נטל חלק כחבר ועד האגודה.
17 מעבר לצורך, אייחד מילים מספר ולו בשל העניין שמעוררת הטענה.
18 ראשית, אזכיר כי גיא ואורית חתמו בשנת 2004 מול רמ"י על הסכם דו צדדי לחכירת
19 המגרש. הלכה למעשה, 15 שנים חלפו מיום חתימת ההסכם בין גיא ואורית מול הרשות
20 המנהלת את קרקעות המדינה במהלכן לא העלו את טענתם. המדובר בשיהוי ניכר והדבר
21 חמור בעיקר משום שלהליך כאן קדמו הליכים משפטיים נוספים שניהל גיא מול האגודה,
22 כאשר ברקע להליכים המשפטיים קיים גיא תכתובת עם נציגי האגודה ובאי כוחה.
23 זאת ועוד, זולת ת/3, הסכם משנת 1996 בין האגודה לבין רמ"י, אשר הוגש במסגרת שמיעת
24 הראיות, לא הוצגו ראיות כלשהן מהן ניתן ללמוד על נסיבות הקמת ההרחבה הלא-
25 חקלאית במושב, המדיניות שעמדה בבסיס ההרחבה, ההנחיות הרלוונטיות או התייחסות
26 כלשהי לשאלת הצורך בהקמת מנגנון נפרד לניהול מגרשי ההרחבה במובחן מן המשבצת
27 שהוקצתה לישוב החקלאי/מקורי. דווקא במכתב נושא תאריך 30.12.03, ערוך וחתום בידי
28 ב"כ האגודה דאז והממוען אל רשם האגודות השיתופיות (ראו בעמ' 60 לכתב ההמרצה)
29 מתברר כי הרשם התבקש לערוך שינויים בתקנון האגודה, בין היתר להוסיף הגדרה של
30 "חברות באגודה" (ראו חלק ב' סעיף 1ב') (הגדרה של "חבר תושב" (ראו חלק ב' סעיף 1ג'))
31 אשר לא היו קיימים קודם לכן בתקנון והשינויים אושרו לרישום ביום 13.5.04.

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 2056-02-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 73018-01-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1 זאת ועוד, הגדרת "משבצת האגודה" בתקנון כוללת גם את השטחים שרמ"י מחכירה
2 לאגודה וגם את אלו שהיא מחכירה לחבריה בחכירה ישירה, כך שעל פני הדברים, אין ממש
3 בטענתם של גיא ואורית כי אינם יכולים להיות חברי אגודה אם הם חוכרי מגרש.
4 עוד אעיר, גם זאת מעבר לצורך, כי המבקשים מסתמכים בטענתם זו על החלטת רשם
5 האגודות השיתופיות מיום 13.8.19 בתיק 917-3904-14 (פורסם בנבו ביום 13.8.19) בעניין
6 התנגדות צבי ומרים קרקוביץ' להחלטת המושב להסירם מרשימת חברי האגודה לאחר
7 שמכרו את הזכויות בנחלה ועברו להתגורר במגרש בהרחבת המושב. להחלטה זו אין כל
8 רלוונטיות, שעה שתקנון אמירים מאפשר התאגדות של כל תושבי הישוב, בכללם תושבי
9 מגרשי ההרחבה, ולא מגדיר כי רק בעלי נחלות יוכלו להיות חברים באגודה.
10 כאמור, הטענה נדחתה בהיותה הרחבת חזית, אך גם לגוף הטענה, בהעדר ראיות מספקות,
11 דינה להידחות.
12
13 9. המבקשים טוענים כי התנהלות המושב בעניין זה היא בגדר שיטה של המושב ורמ"י אשר
14 באה לידי ביטוי גם במקרים קודמים והפנו לרע"א 5830/17 רזנבלום נ' אמירים מושב
15 עובדים (ניתן ביום 19.6.17), אליו אתייחס בהמשך.
16
17 10. המבקשים צירפו להמרצות הפתיחה שהגישו תצהיר מאוחד לשני בני הזוג, המפנה לתוכן
18 כתב התביעה, תצהיר "בג"צ", כלומר בהתאם לטופס 2 לתקנות סדר הדין בבית המשפט
19 הגבוה לצדק, תשמ"ד-1984. כאשר הובהר להם כי עליהם להגיש תצהיר מפורט, הגישו שני
20 תצהירים, כמעט זהים לחלוטין, כאשר על כל תצהיר חתמו, שוב, שני בני הזוג המבקשים,
21 על האחד יהודית ומרדכי ועל האחר גיא ואורית. בסופו של דבר, בפתח שמיעת הראיות,
22 לאחר הערות, הודיע ב"כ המבקשים כי הוא מוחק את שמותיהן של יהודית ואורית מן
23 התצהירים וכי מרדכי וגיא יעידו מטעם ארבעת המבקשים בתיק זה.
24
25 טענות המשיבה
26
27 11. לטענת המשיבה, את טענות המבקשים ביחס להסכם המשבצת משנת 1996 יש לדחות שכן
28 המדובר בהרחבת חזית כפי שגם נקבע בהחלטת בית המשפט אשר ניתנה במהלך שמיעת
29 הראיות ביום 11.11.19. כך גם אין מקום לטענה בדבר הסתרת הוראות כלשהן מאחר
30 וההסכמים היו בידי המבקשים עוד קודם להליך שבו נקטו, מה גם שהמבקשים יכולים היו
31 לבקש לתקן את כתב טענותיהם במסגרת הליך זה, אך נמנעו מלעשות כן.

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 2056-02-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 73018-01-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 מנגד, דווקא המבקשים הם שהסתירו מבית המשפט את המניע האמיתי מאחורי התובענות
2 כאן, מניע אשר התברר במהלך הדיון עצמו. המבקשים טענו בעיקשות כי העתירות כאן
3 שונות מן ההליכים הקודמים אותם יזמו, שכן הם עותרים כעת למימוש זכויות חוקתיות
4 ואילו בהליך קודם טענו בעילה כספית. כעת התברר, כך טוענת המשיבה, כי העילה להגשת
5 ההליך כאן, ממש כמו בהליכים הקודמים, זהה והיא מתמצית ברצונם של המבקשים
6 לחמוק מתשלום חובותיהם למשיבה דבר שהם ניסו להסתיר לאורך ההליך.
7
8 12. המשיבה טענה כי בישובים אחרים שאינם מתאפיינים בצביון ייחודי כמו במקרה כאן,
9 זכות היסוד שלא להתאגד גוברת, אולם במקרה כאן, משעה שהמדובר על ישוב אשר זכות
10 הקיום שלו מותנית בשמירה ובאכיפה של התנאים הייחודיים הקיימים בו, אורח חיים
11 צמחוני טבעוני אקולוגי, אזי זכות זו גוברת על הזכות שלא להתאגד, מה גם שמנגד, לא
12 הצביעו המבקשים על כל טעם ממשי אשר יצדיק את הפגיעה במושב וביתר חבריו או
13 שיצביע על פגיעה במבקשים עצמם.
14 המושב טען כי סוגיה זו הנוגעת באופן ייחודי למושב אמירים, הוכרעה זה מכבר במספר
15 ערכאות ואף אושרה בבית המשפט העליון. המושב טען כי הערכאות כולן ראו לנגד עיניהן
16 את האיזון המתבקש והגיעו למסקנה אחת לפיה העדפת הזכות שלא להתאגד במקרה
17 המסוים של מושב אמירים, תביא להכחדתו הסופית של המושב בעל האופי הייחודי.
18 המושב הכחיש את טענת המבקשים לפיה אין אכיפה ואין יישום של תקנון האגודה וטען
19 כי נעשות פעולות לצורך שמירת אורח החיים הייחודי למושב ומתבצעת אכיפה כאשר זו
20 נדרשת. עם זאת טען המושב, כי אין ולא היתה הנחיה לבצע אכיפה של קיום אורחות החיים
21 בתוך בתיהם של התושבים ממש. המבקשים, כך טען המושב, ידעו היטב כי קיום המושב
22 מחייב שמירה על החובות והזכויות הקבועות בתקנון ואם לא יהיו סנקציות, יוותר המושב
23 חשוף לפגיעה אנושה בצביונו עד אובדן מוחלט. המושב טען כי גם המבקשים עצמם, אשר
24 דוגלים באורח החיים הייחודי המונהג במושב וממילא מעולם לא הביעו כל תרעומת או
25 פעלו לשינוי הוראות התקנון ומעולם לא הציעו דרך אחרת, אולי מידתית יותר, לאכוף
26 שמירה על אורח החיים וצביונו הייחודי של המושב.
27 מטעם המשיבה העיד מר אסף נאמן, יו"ר ועד ההנהלה של האגודה השיתופית.
28
29
30

דיון והכרעה

31 13. אדון להלן הן בטענותיהם המשותפות של המבקשים הן בטענה הנוגעת לגיא ואורית בלבד.
32

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

14. השאלה המרכזית, אם כן, הטעונה הכרעה בהליך זה, היא האם זכאים המבקשים להפסיק
חברותם באגודה, כאשר הם מבקשים להמשיך ולהחזיק בזכויותיהם הקנייניות במקרקעין
בתחומי המושב ולהמשיך להתגורר בו.
15. שאלה זו עולה על רקע הזכות להתאגד אשר מהווה אחת מחירויותיו של האדם (ראו ד.ג.
16/61 רשם החברות נ' מנצור תופיק כרדוש, פ"ד כרך ט"ז(2)) כאשר צידה השני של הזכות
להתאגד, הוא החופש שלא להתאגד (ע"א 11771/04 לשכת עורכי הדין בישראל נ' הארגון
הבינלאומי של עורכי דין ומשפטים (פורסם בנבו, 22/1/07)).
- בית המשפט נדרש לדיון בהיקף הזכות שלא להתאגד במסגרת אגודה שיתופית במספר
מקרים לאורך השנים (ראו למשל ע"א 2853/16 עו"ד גולן משעלי נ' מתיישבי שריד אגודה
שיתופית להתיישבות קהילתית בע"מ (פורסם בנבו, 02.11.2017) וכמובן הפ (נצ') 22222-
07-10 גיורא עפגין נ' מתיישבי אמנון- ישוב קהילתי כפרי אגודה שיתופית בע"מ
(24.10.11) אשר הוזכר גם בע"א 2853/16 הנ"ל; ת"א (מחוזי ת"א); 4595-11-09 מידן זהרי
נ' בית חרות מושב עובדים להתיישבות בע"מ (פורסם בנבו, 14.01.2018)) או את ע"א
(מחוזי חי') 40043-07-19 אלמר פרקש קרול נ' לבון כפר שיתופי בע"מ (פורסם בנבו,
03.11.2019)).
- ואולם, דיון בשאלה האם בנסיבות חריגות כלשהן תותר התניה בין זכויות במקרקעין לבין
חברות באגודה שיתופית, למעשה לא התקיים. השאלה הגיעה אל פתחו של בית המשפט
העליון במסגרת בקשת רשות ערעור על פסק דין שיצא תחת ידיו של מותב זה, בעניין מושב
אמירים (רע"א 5830/17 דנה רוזנבלום נ' אמירים שהוזכר מעלה), אולם הבקשה נדחתה,
כך עולה מפסק הדין, בהיותה בקשה ב"גלגול שלישי" אשר לאור הפסיקה הנוגעת לחבות
הכספית בתשלום לאגודה עבור שירותים קהילתיים, אינה עומדת באמת המידה
המצמצמת, לפיה רשות ערעור תינתן רק כאשר הבקשה מעוררת שאלה משפטית בעלת
חשיבות עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים או במקרים בהם נדרשת התערבות בית
משפט זה לשם מניעת עיוות דין חמור.
- עם זאת, ציין בית המשפט העליון כי "שאלת אופיו הייחודי של ישוב כבסיס להחלת
נורמות שונות לגביו, היא סוגיה לא פשוטה אשר עשויה בנסיבות מתאימות להצדיק מתן
רשות ערעור", אולם כאמור, לא בנסיבותיו של אותו הליך.

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

16. בעקבות החלטות בית המשפט העליון, בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק, בעניינו של העותר אמיר דרורי (בג"צ 1793/03 ו- בג"צ 6331/01) נתקבלה החלטת המועצה 970 הקובעת, בין היתר, כי "הפסקת חברות באגודה לא תחייב, בכל הנוגע למינהל (הכוונה לרמ"י-ההערה שלי ר.ג.מ), ביטול זכות של המתיישב בנחלתו..." (סעיף 1 להחלטה). מדיניות זו של רמ"י באה לידי ביטוי גם בהחלטת המועצה 1311 מיום 31/12/13 (להלן: "החלטה 1311") בה נקבע בהאי לישנא – "פסקה חברותו של חוכר באגודה מכל סיבה שהיא והחוכר והאגודה הודיעו לרשות על כך בכתב, רשאי החוכר להמשיך ולהחזיק בנחלה גם אחרי הפסקת חברותו, ובתנאי כי חתם על חוזה לקבלת שירותים עם האגודה כאמור בהחלטה 970 או כל החלטה אחרת שתבוא במקומה..." (סעיף 13 להחלטה).
- במסגרת ההליך בעניינו של "עפגין" אשר הוזכר מעלה, הוגשה עמדתו של היועמ"ש לממשלה ולפיה אין מקום לקביעת תנאי של חובת חברות באגודה שיתופית קהילתית/מוניציפאלית, כתנאי להקצאת מגרשי מגורים בהרחבה ביישוב והעברת זכויות במגרשים אלה ומכאן כי סעיף הקובע כך במסגרת תקנון אגודה – בטל.
17. מכל אלו עולה כי ככלל, סיום חברות באגודה שיתופית אין בו כדי לפגוע בזכויות הקנייניות של החבר היוצא והבסיס עליו נשענים המבקשים בהליך הזה, הוא ברור, אם כן. לו היינו עוסקים באגודה שיתופית להתיישבות, אחת מיני רבות הקיימות במדינת ישראל, נדמה כי לא היינו מגיעים עד הלום (כמובן בהינתן שהמבקשים היו עומדים בתנאים לצורך עזיבת האגודה, דוגמת הסדרת הפן הכספי). הצורך בהכרעה עולה מתוך הטענה כי עסקינן באגודה שיתופית להתיישבות שהיא שונה ומצדיקה, כך לטענת האגודה, התייחסות שונה ואיזון שונה בין הערכים והזכויות.
- עד היום, כפי שמלמד עיון במאגרים המשפטיים, מלבד טענות כלליות בדבר אופיים הקהילתי של אותן אגודות שיתופיות להתיישבות, ההתלכדות החברתית, החינוך האיכותי והשיתוף והעזרה לזולת, לא הועלו טענות לאופי ייחודי של ישוב קהילתי.
18. מצאתי, בהקשר זה, להזכיר את פסק הדין בעניינו של סבח (בג"צ 2311/11 **אורי סבח נ' הכנסת** (17.9.14)) לא רק משום שאמירים נזכרת בו על ידי מספר שופטים מן ההרכב המורחב (בחלק מן המקרים בנשימה אחת עם ייחודי נוסף, כליל), אלא משום שהאמור בו מדגיש את הצורך בקיום דיון מיוחד בישוב המיוחד שבו אנו עוסקים, זאת בשונה מן הדיונים אשר כבר התקיימו ביחס לישובים קהילתיים אחרים, דומים כך או אחרת, למרבית הישובים הקהילתיים בארץ.

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1 אקדים את המאוחר ואומר, כי אחר ששקלתי בכובד ראש בטענות הצדדים ובחנתי את
2 הפסיקה הקיימת, סברתי כי המדובר באותו מקרה חריג המצדיק את אותו קשר בין חברות
3 באגודה שיתופית לבין הזכויות במקרקעין. ארחיב להלן ואבהיר מסקנתי זו.
4
5 19. בפסק דין סבח דן בית המשפט בעתירות אשר הוגשו נגד תיקון מס' 8 לפקודת האגודות
6 השיתופיות הקובע הסדר חוקי לפעילותן של ועדות הקבלה בישובים קהילתיים. טענות
7 העותרים השונים אינן כנגד מוסד ועדת הקבלה, אלא נגד חוקיותן של שתיים מהוראות
8 החוק הכלולות בסעיף 6(א) לפקודה - האחת קובעת כי ועדת קבלה רשאית לסרב לקבל
9 מועמד ליישוב קהילתי אם הוא אינו מתאים לחיי חברה בקהילה על-פי חוות דעת מקצועית
10 של מי שהתמחותו באבחון התאמה כאמור והשניה קובעת כי ועדת קבלה רשאית לסרב
11 לקבל מועמד בשל חוסר התאמה למרקם החברתי-תרבותי של היישוב הקהילתי אשר יש
12 יסוד להניח כי יהיה בו כדי לפגוע במרקם זה.
13 העתירות נדחו ברוב דעות (הנשיא גרוניס בהסכמת השופטים נאור, רובינשטיין, חיות
14 ומלצר, בניגוד לדעתם החולקת של השופטים ארבל, ג'ובראן, דנציגר והנדל), בשל היותן
15 בלתי בשלות באותו מועד.
16
17 נושא העתירה, אם כן, אינו נוגע ישירות לסוגיות הנדונות בתיק אשר לפניי, אולם פסק הדין
18 רצוף בהתייחסויות לאופיים של ישובים קהילתיים ולדרך בה יוכלו לשמור על צביונם ועל
19 כן מצאתי להביא דברים ממנו.
20
21 ארבעת שופטי המיעוט, אשר סברו כי יש מקום לדון בעתירות ואין המדובר בעתירות
22 מוקדמות, התייחסו לגוף הטענות ועל כן, בין היתר, התייחסו חלקם לשאלה מתי לקהילה
23 מסוימת יוקצו קרקעות בנפרד. השופט ג'ובראן מפנה בעניין זה לספרות ומציין כי כאשר
24 קיימים לקבוצה, דוגמת חרדים או בדואים, מאפיינים תרבותיים ייחודיים וכאשר הקצאת
25 הקרקע הכרחית לשימורם – אזי היא תהיה מוצדקת (איל בנבנישתי "נפרד אבל שווה"
26 **בהקצאת מקרקעי ישראל למגורים**" עיוני משפט כא 769, 781 (1998) (להלן: בנבנישתי);
27 חנוך דגן "זכות הכניסה" מחקרי משפט כד 59, 65 (2008) (להלן: דגן); גונטובניק, בעמ'
28 310–311). הוא מוסיף ומציין כי הקצאה של קרקע לקבוצה המבוססת על שיתוף קנייני
29 דוגמת היישוב הקהילתי ולא על מאפיינים תרבותיים ייחודיים משותפים – אין לה מקום
30 (ראו בעמ' 55 לפסק הדין).
31

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1 השופט ג'ובראן מוסיף ומציין כי לישוב הקהילתי יש סמכות לקבוע בתקנון קריטריונים
2 ברורים וגלויים לסינון וניתן לראות בכך אמצעי שפגיעתו פחותה מהאפשרות למנוע מראש
3 על ידי ועדת הקבלה כניסה לישוב. השופט ג'ובראן אף מציין כי אמצעי זה, כלומר, היכולת
4 להכניס בתקנון הישוב סעיפים העוסקים בחיי הקהילה "מתיישב עם ההצדקות להקצאת
5 קרקעות לקהילות בעלות מאפייני תרבותיים ייחודיים או בעלות מאפיינים ברורים כגון
6 היישובים אמירים וכליל." (עמ' 57 לפסק הדין).
- 7 גם השופט דנציגר מסכים שלישובים כליל ולאמירים יש אופי שהוא ייחודי ומבדיל אותם
8 מהתיישבויות קהילתיות אחרות:
- 9 "בהקשר זה יצוין כי לא אחת במסגרת הטענות לפנינו הוזכרו היישובים אמירים וכליל
10 – אשר תושביהם מקיימים, בהתאמה, אורח חיים טבעוני ואקולוגי – כדוגמאות לקהילות
11 ייחודיות שיש להגן על האינטרס שלהן לקבוע מי יבואו בשעריהן. אכן, נראה על פניו
12 שלשני היישובים הללו מאפיינים ייחודיים, וייתכן – מבלי לקבוע מסמרות – כי מאפיינים
13 אלו מצדיקים לאפשר להם לקיים מנגנוני סינון לגבי אלו המבקשים לבוא בשעריהם. אלא
14 שדווקא בשל אותם מאפיינים ייחודיים מהווים שני היישובים הללו "נקודת התייחסות",
15 ובהשוואה אליהם מתעורר ספק – מבלי לקבוע מסמרות – האם יש לישובים הקהילתיים
16 שעליהם חל התיקון לפקודה מאפיינים ייחודיים המצדיקים מנגנוני סינון כאלו. בנקודה
17 זו מקובלת עלי קביעתו של חברי השופט ג'ובראן כי יישובים בעלי מאפיינים ייחודיים,
18 דוגמת שני היישובים הללו, יכולים לקבוע תנאים ברורים וגלויים לסינון בתקנון הישוב –
19 מכוח סעיף 6א(6) לפקודה – בכפוף לביקורת שיפוטית של רשם האגודות השיתופיות
20 ובית משפט זה, וכי קביעת תנאים כאלו בתקנון מהווה לכאורה אמצעי שפגיעתו פחותה,
21 בהיותו אמצעי שיש בו שקיפות ופיקוח גדולים שמאיינים במידה רבה את החשש להפליה
22 שטבוע בהסדר "העמום" שנקבע בסעיפים 6א(4) ו-6א(5) לפקודה." (עמ' 83 לפסק הדין).
- 23 גם השופטת ארבל הביעה עמדה לפיה ככל שמדובר בקהילה קטנה ומוגדרת עם אופי
24 קהילתי דומיננטי וחזק – יש לכבד את רצון חברי הקהילה לשמור על אופייה (ראו דבריה
25 בעמ' 68 לפסק הדין).
- 26
- 27 20. האמצעי לקבוע בתקנון הוראות אשר יחייבו את חברי האגודה, אמצעי אשר הועלה על ידי
28 שופטי המיעוט בפסק דין סבח כחלופה לסינון על ידי ועדת הקבלה, הוא המונח כאן על
29 הכף, שכן למעשה, חפצים המבקשים להסיר מעליהם את החובות הקבועות בתקנון באופן
30 שלאגודה לא תהיה מרות עליהם (וכמובן גם לא על אחרים שיבקשו לנהוג בהם באופן
31 דומה).
- 32

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

21. האם אופייה המיוחד הנטען של אמירים מצדיק החרגתה מן הפסיקה אשר כבר ניתנה
בנושא, באופן שבעלי המקרקעין בתחומו של המושב יחוייבו להשתייך לאגודה שיתופית?
המבקשים מפנים לפסקי דין שונים אשר כבר ניתנו בעניינם של ישובים קהילתיים
ומבקשים לגזור גזירה שווה לענייננו. אולם כפי שצוין מעלה, טרם נדון בפסיקה ענייני של
ישוב קהילתי בעל מאפיינים ייחודיים דוגמת אמירים. כך למשל הישוב אמנון הוא ישוב
קהילתי, אגודה קהילתית, אין לו צביון או אופי מיוחד וכל מטרתו - התיישבות (ראו עניין
עפגין אשר הובא לעיל) וכך גם בפסק הדין שעסק במתיישבי ההרחבה בקיבוץ שריד אשר
הוזכר מעלה, עסקין באגודה שיתופית שהיא ישוב קהילתי ושאלת הצביון המיוחד כלל לא
עלתה ולא נדונה (ת"א (מחוזי נצ') 5719-09-14 אשר הוזכר מעלה).

10

22. לצורך הדיון בטענת אמירים כי אופייה המיוחד מצדיק חריגה מן הפסיקה, יש לדון, מטבע
הדברים, בטענת ה"ייחודיות", אשר בה כופרים המבקשים. סוגיה זו הועלתה ונדונה לעומק
על ידי הצדדים אשר מיקדו בכך את עיקר טענותיהם במהלך שמיעת הראיות.

14

15 האם לאמירים אופי ייחודי?

16

23. אמירים, באופיו כמושב טבעוני, התאגד ונרשם בשנת 1959 כאשר הגדרתו "מושב עובדים
של צמחונים וטבעונים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ". לאור חשיבות הנושא,
תובא להלן ההקדמה לתקנות האגודה כפי שאושרו על ידי רשם האגודות השיתופיות:
"אמירים הנו מושב של צמחונים וטבעונים, ברוח חילונית דמוקרטית יהודית חופשית,
עם זיקה אקולוגית.

המושב מתבסס על קיט ונופש צמחוני וטבעוני ועל חקלאות, ומטרת חבריו לשמר את
אופיו המיוחד של הכפר.

תושבי המושב שומרים על עקרונות הצמחונות מתוך כבוד לקהילה ולרוח המקום,
ומטרתם קידום ערכי הצמחונות ואורח החיים הבריא, אהבת הטבע והאדמה, כבוד לגוף
האדם ולרוחו, קבלת ייחודיותו של היחיד והשתלבותו בחיי המושב.

תושבי המקום מבקשים לחנך את ילדי המקום ברוח זו."

מטרות האגודה, המפורטות בסעיף 4 לתקנון, מרחיבות ופורטות את התיאור הכללי
שמופיע בהקדמה, בין היתר, מדובר על שמירת עקרונות הצמחונות והטבעונות על ידי
איסור צליית בשר דגים ועופות, חיסכון במים ובאנרגיה, מיחזור, הימנעות מענפים
כלכליים הגורמים לזיהום או רעש, איסור גידול בעלי חיים למטרות עיבוד בשר, איסור
שימוש בחומרי הדברה, חינוך לפי ערכי האגודה ועוד.

32

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1
2 24. המבקשים כופרים בצביונו הייחודי של המושב. לטענתם, המושב איבד עם השנים את
3 אופיו, התושבים נוהגים כפי ריאות עיניהם וללא מחויבות לתקנון ואילו מנהיגות הישוב
4 המושב אינה עושה מצידה לשמירת ערכי המושב. המבקשים הביאו מספר דוגמאות
5 בתצהיריהם וביקשו כי בית המשפט יקבל את טענתם לפיה איבד המושב את אופיו, לאורך
6 השנים, ואינו יכול עוד לטעון להצדקה כלשהי להחרגתו מן הכלל הקובע את הזכות שלא
7 להתאגד, אשר עוד ידובר בה בהמשך.
8
9 לטענת המבקשים, הפסיקו כמעט כל בעלי הנחלות לעבד את השטחים החקלאיים ותחת
10 זאת, גדל, לטענתם, בשטחים החקלאיים בקר לבשר. עדר בקר נכנס אף למטעים של יהודית
11 ומרדכי והם נאלצו להשקיע כספים בגידור שטחם. לדבריהם, האגודה אינה משקיעה
12 כספית במטרות קידום ערכי הצמחונות והטבעונות המופיעים בתקנונה. המבקשים הזכירו
13 מכתב שפורסם ביום 9.8.13 על ידי שוכרי בית במושב, בו הלינו על שכניהם, שוכרים גם
14 הם, אשר "**בישלו בשר על המנגל**". בחודש אוקטובר 2014 התנהל שיח בפורום המושב
15 עקב אירוע נוסף של אכילת בשר במושב וכך גם במרץ 2018. משלוש הדוגמאות הללו
16 ומתצלומי פרות אשר על פי הטענה רועות באחת החלקות במושב (ת/7), חפצים המבקשים
17 ללמד על כך שהאגודה השיתופית אינה עושה דבר לצורך השמירה על התקנון המחייב
18 שמירה על ערכי הצמחונות והטבעונות.
19
20 25. התרשמתי כי עדויותיהם של מרדכי ובעיקר של גיא היו מגמתיות במובן זה שניסו להקציץ
21 את הטענות ומנגד, להרחיק את עצמם מדברים שנכתבו או נאמרו על ידם בהליך קודם.
22 גיא, למשל, נשאל בראשית חקירתו הנגדית האם ילדיו קיבלו מזון בשרי בגני הילדים. הוא
23 השיב בתחילה "**כך הוחלט על ידי ועד ההורים**" והוסיף וטען כי מוסדות החינוך מנוהלים
24 על ידי המועצה האזורית, וכי "**שאלו איזו תזונה לתת להורים, היתה הצבעה וכך הוחלט**"
25 (הכוונה כנראה – שאלו את ההורים – ר.ג.מ.) אך בהמשך, חזר בו באומרו "**אני לא מעורב**
26 **אישית בתהליך, אני לא יודע אם הועד החליט או ההורים החליטו לא הייתי מעורב**
27 **אישית**" (ראו בעמ' 7 ש' 19-22). בהמשך שוב אישר כי אינו יודע מי ביקש מהמועצה לספק
28 הזנה מיוחדת בגנים (עמ' 7 ש' 26-27).
29 גם גיא וגם מרדכי סירבו בתחילה להשיב לשאלה מדוע מבקשים הם שלא להשתייך
30 לאגודה. גיא השיב "**זו העדפה אישית שלי. ככה אני מרגיש יותר נכון**" (עמ' 8 ש' 22) ואילו
31 מרדכי השיב "**בעקבות הפסיקות שהיו ומסיבות שלי פרטיות**" וכאשר הקשתה עליו ב"כ
32 המשיבה בדבר מהותן של אותן סיבות פרטיות, ענה "**ענין פרטי**" (עמ' 21 ש' 4-7).

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 זאת ועוד, מהעדויות עולה כי גם גיא וגם מרדכי שניהם היו חברים בוועד האגודה בתקופות
2 שונות, גיא היה חבר אגודה בין השנים 2005-2006 (ראי בעמ' 11 ש' 17 ומרדכי היה חבר
3 ועד אגודה קודם לכן, והיה מיוזמי מהלך הקצאת המגרשים אשר ממנו נהנה גם גיא (ראו
4 בעמ' 20 ש' 2-3)).
5 כאשר נשאל גיא על ידי בית המשפט בדבר הסיבות בעטיין החליט שאינו רוצה להשתייך
6 לאגודה השיתופית, השיב כי האגודה החקלאית אינה פועלת לשמירת האופי הצמחוני
7 כאשר מבחינתו, הדוגמא הבולטת היא רעיית עדרי בקר למאכל בתחומי המושב וליתר
8 דיוק, בשטח החקלאי של אביו מרדכי. עם זאת, הודה גיא כי אינו יודע אם לאותו רועה יש
9 הסכם רעה, אך לטענתו, כבר 20 שנים הפרות רועות בשטחים הללו (עמ' 8 ש' 24-30).
10 כאשר נשאל האם נוסף על רעיית הפרות ישנן סיבות נוספות השיב "אני חושב שזה
11 מספיק". גיא נשאל האם אחת הסיבות היא המחלוקת הכספית על תשלומים למושב
12 והשיב בשלילה מוחלטת (עמ' 9 ש' 18, 20 וגם בהמשך בעמ' 10 ש' 4). גיא עומת עם תצהיר
13 אשר הגיש במסגרת ההליך הקודם משנת 2015 במסגרתו עתר לביטול סעיפי התקנון
14 הקושרים בין יציאת מהאגודה השיתופית לבין עזיבת המושב וכן לביטול החלטת האסיפה
15 הכללית בדבר הקטנת תשלומי המיסים ל- 2/3 מן החברים תוך הגדלתם לגבי 15% מן
16 החברים. במסגרת תצהירו בהליך ההוא לא הזכיר ולו במילה את רעיית הפרות למאכל,
17 אלא דיבר בעיקר על החלטת האגודה בדבר העלאת תשלומי המיסים ועל תפוסה גדולה של
18 צימרים של יו"ר הוועד דאז. גיא טען כי אינו זוכר את התצהיר ואינו יכול להיחקר על תצהיר
19 מלפני שנים מספר (עמ' 10 ש' 1). בחקירתו אישר כי מאז שנת 2014 הוא למעשה לא מעביר
20 תשלומים לאגודה, אך טען כי הוא משלם עבור המים שמסופקים לו ולדבריו גם עבור
21 הבריכה. לטענתו, מעבר לאלו, הוא אינו צורך שירותים מהאגודה החקלאית ולכן אינו
22 רואה את עצמו חייב בתשלומים נוספים כלשהם (עמ' 13 ש' 1-4).
23 גיא עומת עם מכתבים שנכתבו על ידי האגודה לרועה בעניין עדר הפרות וטען כי פנו לאורך
24 השנים פעמים רבות, גם הוא וגם אביו, בנושא רעיית הפרות, אך הוועד לא סייע להם
25 במאומה (עמ' 11 ש' 1-15). מחקירתו עלה כי למעט פניות לוועד, לא פנו לגורמים נוספים,
26 לא לרשות מקרקעי ישראל וגם לא נטען כי פנו למשטרה בעניין או כי נקטו בהליך משפטי
27 כלשהו כנגד הפלישה. כאמור, איש מהם לא טען כי רעיית הפרות נעשית מכוח הסכם בין
28 הרועה לוועד ומן העדויות שהובאו בפני עולה כי המדובר בפלישה ולא ברעייה אשר הותרה
29 על ידי הוועד.
30 הוא התבקש להסביר את העובדה שמאז מחק את התביעה בשנת 2015 לא נקט בהליך
31 כלשהו, עד אשר קיבל את מכתב הדרישה מן האגודה לתשלום חובו הנטען, שאז בתוך חודש
32 ומחצה הגיש את המרצת הפתיחה הנדונה כעת, טען כי אין קשר בין מכתב הדרישה
33 הכספית לבין עיתוי הגשת התביעה כאן.

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1 בחקירתו הנגדית, טען כי נתקל בשיירי בשר ועוף בפחי האשפה הציבוריים ופנה בעניין
2 מספר רב של פעמים, אולם לא הוצגה פניה כלשהי כזו, לא בכתב לחברי ועד ולא במסגרת
3 פורום הישוב. בכל הנוגע לדוגמאות אשר הובאו בתצהיריהם של מרדכי וגיא אודות הפרת
4 התקנון האוסר צליית בשר, נשאל גיא על היקף התופעה, אך הוא לא מסר דוגמאות נוספות
5 אלא שב וטען כי אלו דוגמאות בלבד ומדובר בתופעה קבועה. ביחס לטענתו בדבר העדר
6 תגובה מאת הועד, הוצגו בפניו מכתבים בנושא, אך הוא עמד על כך שעצם העובדה
7 שההפרה נמשכת, מעיד על העדר טיפול (עמ' 16 ש' 20).
8
9 מרדכי, טען גם הוא בתצהירו, כאמור, תצהיר כמעט זהה לתצהיר בנו גיא, כי בשטחים
10 שהוקצו לאמירים "מגדלים בקר לבשר" (סעיף 32 הזהה לסעיף 9 לתצהיר גיא) וכי
11 בתקציב האגודה אין סעיף המקצה כספים לפעילות לשמירה על אופיו הייחודי של המושב
12 (סעיף 34 הזהה לסעיף 10 לתצהיר גיא). גם הוא טען באופן כללי כי אמירים אינה עושה
13 דבר לאכיפת ההתחייבות לצמחונות (סעיף 36 בהתאמה לסעיף 12) והפנה למספר מקרים
14 בהם היו ריחות של בשר צלוי או אירועי אכילת בשר בהם לדבריו אמירים לא עשתה דבר
15 (סעיפים 37-39). מעבר לטענות הללו לא העלה מרדכי כל טענה נוספת וגם לא העלה זאת
16 בחקירתו הנגדית.
17 בחקירתו הנגדית מסר מרדכי כי אשתו והוא צמחוניים וכך גם ילדיהם ונכדיהם ולדבריו,
18 אם אמירים תהפוך למקום שאינו צמחוני, הוא ירגיש "לא טוב" לדבריו: "אני בנית את
19 אמירים. היא נמצאת היום בצורה כזו בזכותי. בזכותי אמירים נראית ככה היום" (ראו
20 עמ' 22 ש' 20-22). בניגוד לנימוקים לעזיבת האגודה אשר הועלו בתצהירו, כאשר נשאל
21 מרדכי במהלך חקירתו הנגדית מדוע נקט בדרך הזו של הרצון לעזוב את האגודה, השיב כי
22 חוסר ההסכמה שלו עם החלטות הועד אינו הסיבה בעטיה פתח בהליך המשפטי, אלא רצונו
23 "להסדיר את נושא הנחלה שלי היא לא מוסדרת. פניתי עשרות פעמים לועד הכפר, אי
24 אפשר להגיע לסיכום. אני רוצה במסגרת חוקית לצאת מהאגודה ולהסדיר הכל ולהסדיר
25 את הירושה שלי. החלק של המטע לא מוסדרת" (עמ' 24 ש' 1-4). זו למעשה הסיבה שמסר
26 מרדכי לרצונו לעזוב את האגודה.
27
28 26. מנגד, תיאר בתצהירו אסף נאמן, יו"ר ועד ההנהלה של האגודה השיתופית אמירים, את
29 התרבות הנפרדת הנוהגת באמירים והאיסורים אשר מטרתם שמירה על אותו צביון מיוחד
30 צמחוני-וטבעוני, אקולוגי ובריא.
31

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1 האגודה הגישה לעיון בית המשפט מכתב נושא תאריך 7.10.13 אשר מוען לתושבי המושב
2 ובו חזר ועד האגודה והדגיש את האיסור על צליית בשר ואף הבהיר כי בכוונתו לשלוח
3 התראה על כל מקרה כזה ואם יישנה, על הכוונה לפעול להפסקת חברותו של החבר במושב
4 (4/נ). מר נאמן הודה כי ייתכנו אירועי הפרה נקודתיים, שאז גם השכנים, על פי קוד
5 ההתנהגות השורר – רשאים להתריע. וממילא למבקשים, בהיותם חברי אגודה, נתון הכוח
6 לאכוף ולשמור בפועל על התנהלות התושבים. לא זו אף זו, מר נאמן הבהיר כי אורח החיים
7 נשמר למעשה באמצעות התקנון כאשר זהו הכלי המרכזי לשמירה על צביונו של הישוב.
8 ביטול התקנון או החרגת תושב זה או אחר מן החובה לקיימו, תוביל הלכה למעשה לביטול
9 מחויבותם של התושבים זה כלפי זה. מר נאמן הכחיש כי מתקיימת רעייה של פרות למאכל
10 בתחומי המושב וציין כי מוסדות הישוב, הצרכניה ומוסדות החינוך מנוהלים בהתאם
11 לעקרונות הטבעונות והצמחונות. כמו כן, האגודה משקיעה כספים לצורך פרויקטים של
12 איכות הסביבה, בין היתר, מקיימת כנס שנתי לצמחונות וטבעונות.
13
- 14 27. מקבלת אני את דבריו של העד מטעם אמירים. ברי כי לא ניתן לצפות מועד המושב להיכנס
15 לבתיים של התושבים ולסיריהם. עם זאת, דווקא אותן דוגמאות שהובאו מלמדות על כך
16 שמדובר במקרים שאינם שגרתיים, שמעוררים שיח ותגובות, הן של הועד, הן של התושבים
17 והם נאספו לאורך תקופה. הדבר גם מעיד על כך שהתקנון הוא זה שמקנה לתושבים את
18 הזכות להעיר ולועד את הסנקציות הדרושות במקרי קיצון. עדותו של גיא דווקא מחזקת
19 את הצורך בתקנון ככלי לאכיפת צביון ואורחות החיים הייחודיים, שהרי גיא, אשר העיד
20 על עצמו כצמחוני וכמי שימשיך לקיים את האידיאולוגיה הזו (עמ' 19 ש' 20-7), אינו מייצג
21 את כלל התושבים אשר ירצו, אולי, להצטרף לאמירים, אך לא כחלק מהאגודה השיתופית
22 ובהעדר תקנון אשר יחייבם לשמור על הכללים – הם יוכלו לנהוג ככל העולה על רוחם ובכך,
23 למעשה, יתמסס צביונו הייחודי של אמירים. גם מרדכי היה גאה מאד בצביונו של הישוב
24 וגאה בהיותו ממקימיו, ממתווי הדרך. לא שוכנעתי כי קהה אופיו של הישוב ברבות השנים.
25 לעתים עצם קיומן של חריגות והפרות הכללים דווקא מלמדות על הכלל וזהו המקרה גם
26 כאן.
27
- 28 28. גם אם מתרחש אירוע כזה או אחר של הפרת התקנון, אין בכך כדי להוביל לקביעה כי
29 אמירים איבד את צביונו המיוחד. זהו טיבו של עולם וטיבה של התנהגות אנושית.
30 על אופיו של אמירים מעיד עצם קיומו של התקנון הקובע מפורשות ובהרחבה את אופיו
31 המיוחד של אמירים ואת המחויבות של כלל חברי האגודה השיתופית לאורח חיים צמחוני

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 2056-02-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר ואח'
ה"פ 73018-01-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 או טבעוני, זיקה אקולוגית ואהבת הטבע והאדמה, מחוייבות אשר לאורך השנים, שבה
2 וחודשה, בין היתר, בדיונים אודות שינויי תקנון.
3 כך למשל, תוקן התקנון על ידי חברי האגודה בשנת 2010 והם בחרו לשוב ולחזור על אותם
4 העקרונות, גם כאשר התרחב המושב ונוספו תושבי המגרשים לחברים לאגודה. העובדה
5 שחברי האגודה בחרו לעמוד על העקרונות הייחודיים לאמירים, עקרונות המייחדים את
6 המושב מישובים אחרים, דווקא מדגישה וביתר שאת, את המסקנה כי אכן אמירים הינו
7 ישוב ייחודי ובעל צביון שונה ומיוחד ועוד מדגישה היא את החשיבות שמקנים תושבי
8 המושב לכך.

9 אירועים חריגים כאלו או אחרים קיימים בכל מקום ויכול שיקרו גם בישוב שכזה. לא
10 מצאתי בטענות המבקשים או בדוגמאות שהביאו כדי להוביל למסקנה כי המושב ויתר על
11 עקרונותיו או כי אלו אינם נאכפים. אם האכיפה אינה מספקת לדעת המבקשים, הם
12 רשאים כמובן לפעול במסגרת האגודה, בהיותם חברי אגודה ובעלי יכולת השפעה על
13 פעילותה.

14
15 29. סיכומי של פרק זה, צביונו של אמירים הוא יחיד ומיוחד ולא הוכח אחרת. הוא בא לידי
16 ביטוי בתקנון האגודה המבטא את מטרותיהם של החברים, את הסכמתם ואת שאיפתם
17 לחיות ולגדל את ילדיהם בישוב שהוא אחר. לא עוד אגודה שיתופית להתיישבות כמוה יש
18 רבות ברחבי הארץ, אלא ישוב שחרט על דגלו אורח חיים אחר, שונה ומיוחד.

תקנון אמירים

20
21
22 30. אמירים שונה מאגודות שיתופיות להתיישבות אשר בהן אין הוראת תקנון מפורשת
23 הקושרת בין החזקה במקרקעין בתחום האגודה לבין חברות באגודה כדוגמת בית חירות
24 (ת"א (מחוזי ת"א) 4595-11-09 מידן זהרי נ' בית חרות מושב עובדים להתיישבות בע"מ
25 (פורסם בנבו, 14.01.2018). בענייננו, תקנון אמירים קובע אחרת.

26 סעיף 18 לתקנון האגודה קובע תנאים מצטברים ליציאתו של חבר מחברותו באגודה ואלו
27 הם:

- 28 18.1" החבר פרע את כל חובותיו כלפי האגודה בהתאם לרשום בספרי האגודה.
29 18.2 החבר הפסיק להיות בעל נחלה ו/או מגרש במושב, ועזב את המושב בפועל.
30 18.3 החבר חתם על הסכם המסדיר המשך מתן שירותים לנחלתו ותשלומים בגינם,
31 ככל שהאגודה תעניק לו שירותים כאלו לפי בקשתו או מכורח הזיקה לנחלתו,
32 וזאת עד מועד מסירת הנחלה ו/או המגרש לבא במקומו".

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 2056-02-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 73018-01-19 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 כלומר, בהתאם לתקנון, כל עוד לחבר האגודה נחלה או מגרש במושב, הוא אינו יכול לעזוב
2 את האגודה.
3

4 31. "חבר" מוגדר בתקנון האגודה כ"חבר אגודה, אשר התקבל לאגודה על פי הכללים שנקבעו
5 בתקנון זה בלבד, בין אם כחבר חקלאי (המוגדר בהמשך כמי ש"יש לו אמצעי ייצור
6 חקלאיים, לרבות נחלה") ובין אם כחבר תושב (המוגדר בהמשך כמי ש"הינו בעל זכויות
7 במגרש מכוח הסכם חכירה ישירות עם ממ"י ושאינו לו אמצעי ייצור חקלאיים...או שהוא
8 בן המקום ואינו לו מגרש ואינו לו אמצעי ייצור חקלאיים").
9

10 "משבצת האגודה" מוגדרת כ"שטח הקרקע שממ"י (כיום רמ"י- ההערה שלי ר.ג.מ.)
11 מחכיר לאגודה ו/או לחבריה בחכירה ישירה, והמסומן במפת המשבצת כפי שתהיה
12 תקפה מעת לעת" (ההדגשה שלי – ר.ג.מ.).

13 סעיף 8 לתקנון, אשר אושר כמובן על ידי רשם האגודות השיתופיות, קובע שתי מסגרות
14 אפשריות לחברות באגודה השיתופית.

15 המסגרת הראשונה היא של חבר שהוא "חבר חקלאי" כפי שהוגדר כאמור ומספרם של
16 חברים אלו מוגבל בהתאם למספר הנחלות הקיימות ובהתאם להחלטות רשויות המדינה.
17 יהודית ומרדכי הם חברים מסוג זה.

18 המסגרת השנייה היא של חבר שהוא "חבר תושב", כלומר יש לו מגרש מכוח הסכם חכירה
19 ישירות עם רמ"י ואינו לו אמצעי ייצור חקלאיים או שיש לו מגרש שטרם הוסדר מול רמ"י
20 וייתכן חבר תושב שהוא בן המקום ואינו לו מגרש וגם לא אמצעי ייצור חקלאיים. סעיף 7
21 לתקנון קובע סגולות כשירות אשר צריכות כולן להתקיים בחבר אגודה ובין היתר נדרש כי
22 מקום מושבו הקבוע יהיה אמירים. גיא ואורית הם חברים מסוג זה.
23

24 הנה כי כן, על פי תקנון האגודה השיתופית אמירים ובניגוד לנטען על ידי המבקשים, חברי
25 האגודה השיתופית אמירים הם כל בעלי הנחלות, אך נוספים עליהם, החברים התושבים,
26 שהם, בין היתר, חוכרי המגרשים. טענתם של גיא ואורית כי לא ניתן היה לקבלם לחברות
27 באגודה השיתופית מאחר שאין הם בעלי נחלה, אין לה בסיס.
28
29
30
31

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 32. תקנה 5 לתקנות האגודות השיתופיות תקנות האגודות השיתופיות (חברות), תשל"ג-1973,
2 קובעת מתי תפקע חברותו של חבר אגודה. בין היתר, בהתאם לתקנה 5(א)(6) תפקע חברותו
3 של חבר עם יציאתו "מהאגודה על פי הוראות תקנות האגודה ובלבד שלא יהא רשאי
4 לצאת מהאגודה... כל עוד קיים בחבר או לגביו סייג המגביל את יציאתו מהאגודה על פי
5 תקנותיה". תקנה 5(ב) מוסיפה וקובעת כי "אם קיים בתקנות האגודה סייג המגביל את
6 העילות להוצאת חבר מהאגודה, לא תפקע חברות אלא בהתאם לסייגים האמורים
7 בתקנות".
8

9 33. בענייננו, אם כן, על פי התקנון, המבקשים אינם רשאים לצאת מחברותם באגודה, כל עוד
10 הם מחזיקים במקרקעין, בין אם זו נחלה, בין אם מדובר במגרש, במושב אמירים.
11

הזכות שלא להתאגד אל מול תקנון אמירים

12
13
14 34. ככלל, למבקשים, כמו לכל אדם, עומדת הזכות לשמירה על קניינם וגם הזכות שלא
15 להתאגד עומדת להם. מכאן, על דרך הכלל, רשאים הם להודיע על עזיבת האגודה
16 השיתופית תוך שמירה על קניינם.

17 אלא שבענייננו, המבקשים הצטרפו מרצונם לאגודה השיתופית אשר תקנונה קושר בין
18 הזכויות הקנייניות במקרקעין במושב לבין חברות באגודה השיתופית. גם במקרים כאלה,
19 כידוע, שב בית המשפט וקבע כי אין מקום לחייב בעלי מקרקעין בתחומה של אגודה
20 שיתופית להיות חלק מן האגודה ונמצא התחליף לחיוב בעל המקרקעין בתשלומים
21 המחויבים כתוצאה מן החיים במושב.

22 עד כאן, ולו היינו עוסקים באגודה שיתופית להתיישבות, אחת מני רבות הפזורות בארץ,
23 לא היה צורך בעיסוק נרחב והתוצאה כנראה היתה ברורה.

24 עד היום, כפי שמלמד עיון במאגרים המשפטיים, מלבד טענות כלליות בדבר אופיין
25 הקהילתי של אותן אגודות שיתופיות להתיישבות, ההתלכדות החברתית, החינוך האיכותי,
26 השיתוף והעזרה לזולת, לא הועלו טענות לאופי ייחודי, כפי שהועלו בעניינה של אמירים.
27

28 המחלוקת, אשר טרם נדונה והוכרעה, אף כי רמזים נכתבו במספר הזדמנויות כפי שהובאו
29 מעלה, היא בשאלה האם כאשר עסקינן באגודה שיתופית מיוחדת, אולי יחידה מסוגה
30 בארץ, אשר הוקמה על בסיסם של עקרונות ייחודיים ואחרים מאגודות שיתופיות אחרות,
31 בעל צביון מיוחד אשר קיומו מותנה בשמירה על אותם כללים הקבועים בתקנון, ועל
32 יכולתם של חברי האגודה לכפות את קיום העקרונות הללו על תושבי המקום, האם במקרה

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

- 1 כזה יש לחרוג מן הכלל שנפסק ולהעדיף את קיומה של האגודה על פני מימוש זכותו של
2 הפרט שלא להתאגד?
3
4 35. שוכנעתי, כמפורט מעלה, כי אמירים הינו ישוב בעל אופי וצביון ייחודי. ביטול המגבלות
5 הקבועות בתקנון אמירים יוביל למעשה לחיסול הישוב באופי ובמהות שלאורם הוא
6 מתקיים כבר עשרות שנים ויהפכוהו לעוד ישוב קהילתי, אחד מרבים הקיימים בארץ.
7 יצירת האפשרות לפרישה מן האגודה תאפשר למבקשים ובהמשך לבעלי מקרקעין נוספים
8 לפרוש גם הם, כך שהתקנון לא יחייבם.
9 כאשר מדובר בישוב שכזה, סבורה אני כי החלטה כזו עלולה להיות תחילת סופו של הישוב,
10 אשר חבריו הם אנשים שאורח החיים הצמחוני או הטבעוני הוא נר לרגליהם והרצון
11 להתגורר ולגדל את ילדיהם בסביבה אחרת, חריגה, השומרת על אותן מגבלות ובעיקר
12 נמנעת מאכילת בעלי חיים, הוא שהניע אותם להגיע דווקא לאמירים. מאפיינים כאלו אינם
13 קיימים בישובים אחרים ומבדילים את אמירים מישובים קהילתיים אחרים.
14 המבקשים מעידים על עצמם כמי שבחרו להתגורר ולהימנות על חברי אמירים מתוך
15 תפיסה אידיאולוגית זהה לזו המונהגת באמירים, כי צביון הישוב זהה ומשתלב עם הערכים
16 והעקרונות שלהם וכך מגדלים הם את ילדיהם. המבקשים בעצמם כנראה לא יפגעו בצביונו
17 של הישוב, נוכח הזדהותם המלאה עם עקרונותיו, אך מה לגבי תושבים חדשים? אלו יוכלו
18 להצטרף, על יסוד החלטה בעניינם של המבקשים, מבלי להיות חברי אגודה ומבלי שניתן
19 יהיה להפעיל נגדם כל סנקציה אם יפרו את הגבולות והכללים אשר לאורם פועל המושב
20 שנים רבות. התחייבות לשמירה על הכללים אשר ניתן היה להעלות כחלופה, היא לבטח
21 אינה מספיקה שכן היא חסרת שיניים.
22 המבקשים טוענים שהקמת ועד מקומי יכולה להיות חלופה אולם לא ראיתי כיצד ועד
23 מקומי יוכל להפעיל סנקציות ולהכתיב את הגבולות הדרושים במקרה הייחודי של
24 אמירים, זאת בשונה מהאגודה.
25
26 ברי כי הסרת המגבלות המחייבות את כל החברים מכוחו של התקנון אשר נטלו על עצמם,
27 גם המבקשים בעצמם שעה שביקשו והתקבלו לחברות, יפרק את אותו בסיס עדין שעליו
28 בנוי הישוב לאורך שנים.
29 מנגד, מהי הפגיעה הנגרמת למבקשים? הם לא הצביעו על פגיעה כזו.
30
31
32

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 מעדויות המבקשים שוכנעתי כי המניע להליך משפטי זה ולרצונם לצאת מן האגודה
2 השיתופית, לפי גיא הוא כספי ואילו לפי מרדכי הוא מניע קנייני – רצונו להסדיר את
3 זכויותיו בחלקות השונות, זאת בניגוד לנטען בהמרצות הפתיחה מהן ניתן היה להבין כי
4 בעיקר החופש שלא להתאגד ואובדן הצביון הם שמניעים אותם.
5 איני סבורה כי אלו מצדיקים את הפגיעה הקשה אשר צפויה להיות בתושבי הישוב כולו,
6 אם תינתן החלטה המקבלת את עתירתם של המבקשים.

7

8

התנאים לקבלת סעד הצהרתי

9

10 36. מעבר למסקנתי מעלה כי אין מקום, במקרה המסוים אשר לפניי, להיעתר לבקשה ולהתיר
11 למבקשים לממש את זכותם לעזוב את האגודה השיתופית, זאת בניגוד לתקנון האגודה
12 המחייב את המבקשים החברים בה, סברתי כי המבקשים גם אינם עומדים בדרישות לצורך
13 קבלת סעד הצהרתי.

14

15 37. על העותר לסעד הצהרתי לעמוד בשני תנאים מצטברים. האחד, להוכיח כי קנויה לו זכות
16 או כי נתקיים "מצב" שעליו מבקש הוא להצהיר והשני "כי מן הראוי לשריין אותה
17 זכות".

18 בנוסף, סעד הצהרתי הינו סעד שביושר, ולכן כתנאי לקבלתו יש לבחון האם המבקש את
19 הסעד, נהג ביושר. ככל שהתנהגות המבקש לוקה בשיהוי, חוסר תום לב והיעדר ניקיון
20 כפיים.

21

22 38. כאמור, הגעתי למסקנה כי המבקשים לא הוכיחו את זכותם לצאת מן האגודה ואין מקום
23 ליתן להם את הסעד ההצהרתי אותו ביקשו.

24 מעבר לכך, סברתי כי המרצת הפתיחה היא, למעשה, כסות למחלוקת כספית שנתגלעה
25 בינם לבין המושב, מחלוקת אשר היתה ידועה עוד בהליך קודם אשר אותו בחרו המבקשים
26 למחוק, מחלוקת אשר עלתה גם מן הראיות אשר הובאו בפניי. בנוסף, מעדותו של מרדכי
27 בפני עלה כי המניע העיקרי שלו, אולי היחיד כפי שעלה מדבריו, הוא טענות קנייניות אשר
28 הועלו רק במהלך עדותו ולא נזכרו קודם לכן (עמ' 24 ש' 1-14).

29 למסקנה זו הגעתי על יסוד נספחים ה, ו, ו- ז' לתשובה להמרצת הפתיחה המלמדים על
30 חובם לכאורה של המבקשים כלפי המושב, חוב אשר נצבר מאז שנת 2015 ואשר המבקשים
31 לא הציגו כל ראיה שיש בה כדי להצביע על כך שפרעו את חובם. המבקשים לא נקטו בכל
32 הליך שהוא עד לאחר שקיבלו דרישת תשלום מן המושב, בחודש דצמבר 2018 ולא ראיתי

בית המשפט המחוזי בנצרת

ה"פ 19-02-2056 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעונים
להתיישבות חקלאית שיתופית א.ר. ואח'
ה"פ 19-01-73018 כהן ואח' נ' אמירים - מושב עובדים ואח'

1 לכך הסבר כלשהו. אדרבה, מעדויותיהם בבית המשפט התרשמתי כי זהו המניע העיקרי
2 להליך זה, לפחות ככל שהדבר נוגע לגיא ואורית, החוב המבוסס על החלטות אגודה שאינן
3 לרוחם.

4 התנהלותם של המבקשים נגועה גם בשיהוי ממשי, כאמור, שנים רבות חלפו מאז גיא
5 ואורית חתמו על החוזה מול רמ"י ולא מצאו לנכון לבוא ולטעון כנגד היותם חברי אגודה
6 שיתופית. גם פרק הזמן שחלף מאז ההליך הקודם ועד להליך זה, כאשר כבר בהליך הקודם
7 טענו המבקשים לזכותם לעזוב את האגודה, אך ישבו בחיבוק ידיים, כאשר חובם מצטבר,
8 (גם לשיטתו של גיא הוא בוחר עבור מה ישלם ועבור מה לא ישלם) ולא עשו דבר – הוא
9 ממשי.

10 אחזור ואומר, גם כי לא מצאתי כיצד ייפגעו המבקשים אם יוותרו חברי אגודה. לא מצאתי
11 שלא ניתן להסדיר את זכויותיו של מרדכי מבלי לפגוע באגודה כולה. שאלות בית המשפט
12 וניסיונותיו, גם בדיון מחוץ לפרוטוקול להבין האם נעשו ניסיונות ממשיים למצוא פתרון
13 עבור מרדכי ביחס לזכויותיו – נתקלו בעמדה נחרצת וחתירה לפסק דין שיכריע בסוגיה
14 העקרונית ולא ניתנה תשובה עניינית לנושא. כפי שעולה מן הדברים, הפגיעה שתיגרם
15 מעזיבת המבקשים את האגודה היא אולי מינורית כי המדובר באנשים המקיימים אורח
16 טבעוני או צמחוני טבעוניים, כך הצהירו, וימשיכו לשמור על צביון הישוב, אבל המשמעות
17 של החלטה כזו על מקרים נוספים היא למעשה הרס צביונו של הישוב ופתיחת שערי לכל
18 אדם ללא יכולת לשמור על ייחודו.
19 המדובר בפגיעה קשה ומשמעותית כאשר מנגד, התועלת שמבקשים כאן המבקשים להשיג
20 – לא ראיתי מהי.

21

22 39. על יסוד האמור מעלה, אני מורה, אם כן, על דחיית המרצות הפתיחה שתיהן.

23 המבקשים יישאו בהוצאות ובשכ"ט עו"ד המשיבה בהליך בסך כולל של 20,000 ₪ אשר
24 ישולמו בתוך 30 ימים מהיום אחרת יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

25

26

27

28

ניתנה היום, י"ז תשרי תשפ"א, 05 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.

29

רננה גלפז מוקדי, שופטת

30

31